

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

06 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Baricica Victor Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx,
originar și domiciliat Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.10.2017 - 23.02.2018;

Instanța de apel: 13.04.2018 - 26.09.2018;

Instanța de recurs: 16.01.2019 - 06.02.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 23 februarie 2018, *cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, Baricica Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe termen de probă de 4 ani.

A fost respinsă ca neîntemeiată cererea procurorului privind încasarea din contul lui Baricica Victor a cheltuielilor de judecată în mărime de 796,98 lei.

2. Pentru pronunța sentința, instanța de fond a reținut că Baricica Victor, în noaptea de 15 spre 16 ianuarie 2017, aflându-se în domiciliul Valentinei Ostreanu situat în satul Xxxxx, raionul Xxxxx, știind cu certitudine că minora Xxxxx Xxxxx Xxxxx, născută la xx xxxxx xxxx nu a împlinit vârsta de 18 ani, acționând cu scopul satisfacerii poftelor sexuale, i-a propus să întrețină raport sexual și a început să o dezbrace de haine. Când minora Xxxxx Xxxxx a respins propunerea de a întreține un raport sexual și a început a se împotrivi de a fi dezbrăcată, a lovit-o cu mâna peste cap în regiunea occipitală, de la ce ea a căzut, iar când victima a încercat să telefoneze pentru a chema pe cineva în ajutor, a lovit-o peste mâna în care ținea telefonul. În continuare, cu forța a dezbrăcat-o pe minoră de haine și îi ținea mâinile

cu mâinile sale, apoi s-a urcat deasupra ei. Pentru a o împiedica să cheme în ajutor pe cineva, i-a astupat gura cu mâna și a intrat în raport sexual în formă obișnuită cu minora XXXXX XXXXX.

3. Împotriva sentinței a depus apel procurorul, care a solicitat admiterea casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Baricica Victor, recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 8 ani, cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

A încasa din contul inculpatului cheltuielile judiciare în sumă de 796,98 lei.

În motivarea apelului invocă, că pedeapsa aplicată lui Baricica Victor este prea blândă și nu poate fi justificată cu nimic, deoarece instanța în motivarea sentinței și la aprecierea măsurii de pedeapsă, nu a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, care pune în sarcina instanței de a lua în considerație caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, de faptul că Baricica Victor anterior a fost condamnat la pedeapsă cu închisoarea, adică nu este la prima abatere, însă nu a tras concluziile necesare, nu a mers pe calea corijării și din nou a comis o infracțiune gravă intenționat, nu este angajat în câmpul muncii, nu are o ocupație permanentă, fapt ce permite a presupune continuitatea activității sale criminale.

Mai mult ca atât, instanța de judecată nu a luat în considerație circumstanța agravantă, și anume săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

Ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare a pedepsei și coroborarea probelor, procurorul a considerat oportun a orienta instanța la aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, fără aplicarea prevederile art. 90 Cod penal, or scopul pedepsei de reeducare și de prevenire de săvârșire a noi infracțiuni analogice sau similare, poate fi atins doar prin stabilirea pedepsei sub formă de închisoare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2018, s-a admis apelul declarat de către procuror, s-a casat sentința parțial, în latura pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Baricica Victor, s-a considerat vinovat și condamnat în baza art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal, și în baza acestei legi, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a aplicat pedeapsa sub formă de 6 (șase) ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Analizând probele administrate de instanța de fond, materialele cauzei,

Colegiul a reținut că la examinarea cauzei s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța a dat aprecieri probelor prezentate de procuror prin prisma pertinentei, concludentii, coroborării lor, în baza probelor acumulate just a reținut starea de fapt și de drept pe cauză, corect încadrând acțiunile inculpatului în baza art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Totodată instanța de apel a considerat, că apelul declarat urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței, în latura aplicării pedepsei penale, în acest sens indicând următoarele.

Instanța de fond, aplicând pedeapsa lui Baricica Victor pentru infracțiunea comisă, a stabilit drept circumstanțe atenuante care micșorează răspunderea penală a acestuia recunoașterea vinovăției și în baza art. 90 Cod penal, a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoarea.

Astfel, Colegiul a evidențiat că circumstanța - recunoașterea vinovăției, a stat deja la baza examinării cauzei în procedura simplificată, Baricica Victor beneficiind de reducerea cu 1/3 a limitelor de pedeapsă, iar instanța de fond la baza concluziei privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal a pus aceeași circumstanță - recunoașterea faptei comise.

La acest capitol, instanța a specificat că în art. 90 Cod penal, sunt prevăzute condițiile pentru acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei, și anume, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana vinovatului, dacă consideră necesar, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

Totodată, Colegiul a considerat că un aspect omis de către instanța de fond la pronunțarea sentinței adoptate în partea stabilirii pedepsei îl constituie infracțiunea pentru care se face vinovat inculpatul, care interesează sub raportul pericolozității sociale decurgând, în primul rând din valoarea ocrotită de legea penală prin incriminarea penală a faptei comise de inculpat, iar în al doilea rând din împrejurările în care aceasta a fost comisă.

Astfel, instanța de apel a reținut că Baricica Victor a comis infracțiunea prevăzută la art. 171 Cod penal, care atentează la viața sexuală a persoanei, instanța de fond la stabilirea pedepsei neluând în considerație că infracțiunea comisă se clasifică ca gravă și are un grad de pericol social-periculos crescut.

Un aspect important îl constituie persoana inculpatului, care potrivit revendicării, anterior a fost judecat și a executat pedeapsă cu închisoare, iar în prezent a săvârșit cu intenție o infracțiune gravă. Mai mult, inculpatul fiind anterior condamnat la pedeapsa închisorii, a beneficiat de liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, însă nu și-a făcut concluziile de rigoare, nu a pășit pe calea corijării, săvârșind din nou o infracțiune cu intenție.

Ca urmare a celor reținute, Colegiul, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, a găsit întemeiate motivele apelului declarat de procuror și a constatat că corijarea inculpatului este posibilă doar fiind izolat de societate, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare, pedeapsă ce va corecta vinovatul și va asigura scopurile pedepsei penale.

În altă ordine de idei, Colegiul, ținând cont de faptul că cheltuielile solicitate de către procuror a fi încasate din contul inculpatului, au fost îndeplinite pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală, care la rândul său au determinat încadrarea juridică a faptei, acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii pusă în sarcina părții acuzării, a considerat solicitarea procurorului ca fiind neîntemeiată.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, recurs ordinar în numele inculpatului declară avocatul Ciuru Igor, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul consideră că instanța de apel neîntemeiat a motivat că inculpatul nu întrunește condițiile necesare pentru a se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei numite, neținând cont de opinia părții vătămate care l-a iertat pe inculpat și a solicitat să fie menținută pedeapsa aplicată acestuia de către prima instanță.

5.1. Pe marginea recursului declarat, procurorul depune referință prin care solicită respingerea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Colegiul reține că în susținerea recursului avocatul a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care prevăd că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când instanța de apel nu a individualizat corect pedeapsa.* Instanța de recurs menționează însă că, prevederile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul reține că, recurentul deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită inculpatului, considerând-o prea aspră, solicitând în acest sens, menținerea sentinței instanței de fond.

Privitor la pedeapsa stabilită inculpatului de către instanța de apel, Colegiul consideră instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată în acest sens, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Instanța de recurs reține că solicitarea avocatului privind menținerea sentinței prin care în privința lui Baricica Victor au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal, solicitare care de fapt nici nu a fost motivată de către recurent, este neîntemeiată, or doar faptul că ultimul nu este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanța de apel, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse neprivative de libertate.

Subsidiar, Colegiul penal relevă că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Acest fapt rezultă și din prevederile legale, care stipulează că: „*Dacă...*

instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei...indicând numaidecât în hotărâre motivele...”.

Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate, pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse privative de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei non privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat și potrivit legii decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui *Baricica Victor*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 06 martie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun